

B.

Αποσυρθητε εἰς τοὺς κοιτῶνάς σας, κοράσια, εἶπεν ἡ Βανίνα· ἡ νύξ αὕτη δὲν εἶναι νύξ δια μακρὰν ἀγρυπνίαν.

Καὶ εἰπούσα ἔτεινε πρὸς αὐτὰς τὴν χεῖρά της, τὴν ὁποῖαν ἅπασαι ἠγάπησαν σιθασμῶς.

Ἡ Μαρία μείνασα τελευταία, ἐσταμάτησεν ἐπὶ τῆς θύρας.

— Ὡ Μαρία! εἶπε, σιγαλῆ πῆ τῶν ἡ Βανίνα, καὶ ἔτεινε πρὸς αὐτὴν τοὺς βραχίονας, ὡς νὰ ἐροδίτο νὰ μείνῃ μόνῃ. Ἡ πιστὴ Μαρία ἔβραμε πρὸς αὐτὴν μετὰ προθυμίας καὶ ἀδελφικῆς στοργῆς.

Ὡ Μαρία! ἐπανέλαθε μετὰ λυμῶν ἡ Βανίνα, οἱ λόγοι σου ἐνέπνευσαν φόβον εἰς τὴν ψυχὴν μου, καὶ τὸν φόβον αὐτὸν δὲν δύναμαι νὰ τὸν κρύψω ἀπὸ σέ, ἡ ὁποῖα συνεμαρτίωσες μετ' ἐμοῦ τὸ γάλα τῆς μητρὸς σου, ἀπὸ σέ, ἡ ὁποῖα ἐθυσίας ὑπὲρ ἐμοῦ τὴν νεότητά καὶ αὐτὸν τὸν ἐρωτὰ σου . . . Δὲν ἔλησμένῃς τὴν θυρίαν σου, Μαρία . . . καὶ ἐνθουμῶμαι τὸν δυστυχῆ Γουάτιον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἠρνήθης τὴν χεῖρά σου ὅτε ἐγὼ ἠγάχασθην νὰ προσφέρω τὴν ἰσχὴν μου εἰς τὸν κύριόν σου . . . Διὰ ν' ἀκολουθήσῃς τὴν εἰμυρμένην μου ἠρνήσῃς; τὰς ἐλπίδας σου, τὰς κλίσεις σου, τὸ μέλλον σου.

— Ὡ! κυρία μὴ μοῦ λαλήτῃς περὶ θυσιῶν, ἀνέκραξε ζωηρῶς ἡ Μαρία, παρατηρήσασα τὴν ὑπερβολικὴν συγκίνησιν τῆς Βανίνας, ἵσως ὑμεῖς ὑπῆρξατε, ἀναμφιβόλως ὑμεῖς ὑπῆρξατε δυστυχεστέρα ἀπὸ ἐμὲ ὑμεῖς ἐχάνατε τὸν Βιβάλδην καὶ ἐνυμφευσθῆτε ἄλλον, ἐγὼ τοῦλάχιστον ἔμενον ἐλευθέρῃ καὶ κυρία τῶν θλίψεων καὶ τῶν στεναγμῶν μου, ἐγὼ τοῦλάχιστον περὶ ὧν τούτων δὲν εἶχα νὰ δώσω λόγον εἰς κανένα. Ἡ θλίψις σας, τὴν ὁποῖαν με πολλὴν γεννωσιότητα καταπνίγητε καὶ ἡ καρτερία σας μοῦ ἐχρησίμευσαν ὡς παρηγορίαν καὶ παράδειγμα . . . Ἀμρότεροι ἴδαμεν, χωρὶς νὰ κλαύσωμεν, τὰς γενοῦνσας γαλέας ἀναχωρούτας ἀπὸ τὴν Βαστίαν, καὶ φερούσας μακρὰν τὰς εὐθυμίας τοῦ βίου μου . . . χωρὶς νὰ χύσωμας δάκρυα προστεθλέψαμεν ἀμρότεροι πρὸς τὸν ὀρίζοντα . . . Ὡ! θλιβερά ἦτο ἐκείνη ἡ ἡμέρα, ἡ ἡμέρα ἐκείνη αἰωνίου ἀποχαριστίου μοῦ, καλὴ μου κυρία! Κεὶ μόλαταῦτα οὐτε ὑμεῖς οὔτε ἐγὼ τὴν ἐθρηνησάμεν ποτε, ἐκτὸς τὴν νύκτα ταύτην τὴν θλιβεράν, νύκτα στεναγμῶν, καθ' ἣν συμμερίζομαι ὅλους τοὺς φόβους σας, ὅλα τὰ πρᾶσιθῆματα, τὰ ὁποῖα σὰς ἐμπνέουν εἰς τὴν ψυχὴν ἡ καταγίγαι καὶ ὁ μακρυθὸς τοῦ κερανοῦ.

Ἀς ἦναι τελευταία αὕτη ἡ νύξ καθ' ἣν τοὺς θρηνοῦμεν, Μαρία! . . . τοῦλάχιστον δι' ἐμὲ, δι' ἐμὲ μόνην . . . διότι δι' ἐσὲ τὰ δάκρυα δὲν εἶναι ἀμάρτημα. Ὁ Θεὸς θέλει μοῦ ζητήσῃ λόγον διὰ τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα ἐκράτησα κεκλεισμένα εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ θέλει μοὶ συγχωρήσῃ ἵσως τὴν ἀπερισκεψίαν εἰς τὴν ὁποῖαν μετὰ δέκα ἐτη ὑπέπεσα, ζήτησασα εἰς τὰς θλίψεις μου ἀρρωγίαν καὶ προστασίαν ἀπὸ τὸν Βιβάλδην . . . Μολαταῦτα σὺ γνωρίζεις τὴν ἰερότητα τοῦ σκοποῦ μου καὶ τὴν ἀγνότητα τοῦ ἰδικοῦ του, τὴν προστασίαν τοῦ ἐζήτησα μόνον χάριν τῶν τέκνων μου, τὰ ὁποῖα κατε-

δικάσθησαν ἴσως, ἕνεκα τῶν τραυμάτων τοῦ πατρὸς των, ν' ἀποθάνωσι περιπλανώμενα καὶ πτωχὰ· καμία ἄλλη σκέψις δὲν τὸν παρεκίνησε νὰ μοῦ προσφέρῃ τὴν ἀρρωγίαν του παρὰ ἡ ἀνάμνησις τῶν εὐεργεσιῶν τὰς ὁποίας ἐχρῖώτῃται πρὸς τὸν πατέρα μου. καὶ ἡ εὐσπλαγχνία τὴν ὁποῖαν ἐμὲ ἐνέπνευεν ὁ δυστυχῆς βίος μου καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ οἴκου μου.

— Ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος, καλὴ μου κυρία, καὶ ὅλα τὰ δεινὰ σας τοῦ εἶναι γνωστά· ὅθεν θα ἐστάθμισε, εἰς τὴν πλάστιγγα τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν τῶν πλάσμάτων, του. Αὐτὸς γνωρίζει ὁποῖα τεχνάσματα καὶ ὁποῖα ἀπάτας μετεχειρίσθησαν οἱ ἀδελφοί σας διὰ νὰ σὰς σούρου ὡς θύμα εἰς τὸ θυσιαστήριον, διὰ νὰ σὰς παραδώσου εἰς τὸν Σαμπιέρον, εἰς ἐκεῖνον τὸν θρηνώδη ἀθροπον, τὸν ἐκδικητικὸν, τὸν ἀλαζόνα, εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἐπέπεσε καθ' ὧμων καθὼς ὁ ἱεραεὶς ἐπιπίπτει κατὰ τῆς δεξιῆς περιστορεῖ. Παναγιὰ μου! τί σοὶ οἰκίσιον!

Ἡ Βανίνα ἐφρίκασεν ὡτὴν ὁ Σαμπιέρος ἦτο κάρων, ὡτὴν εὕρισκετο μετ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου, ὡτὴν ἤθελον νὰ τὴν ὀδηγήσου εἰς τὴν οἰκίαν, μάρτυρα τοσοῦτων στεναγμῶν καὶ τοσοῦτων παννυχίων ἀγωνιῶν . . . Μολαταῦτα κατέστειλε τὸν φόβον της, καὶ εἶπε μετὰ γλυκειῆς καὶ πλήρης ἐγκατερίας φωνῆς.

— Εἶναι σὺς κύριός μου, Μαρία! . . . εἶναι ὁ πατὴρ τῶν τέκνων μου.

Καὶ εἰδείνε μετὰ τῆς χεῖρός της, εἰς τὸ βάθος τοῦ κοιτωνίσκου, τὸ μέρος ὅπου ἀνεπαύοντο τὰ προσφιλῆ τέκνα της.

— Ἐὰν ἀγαπᾶτε τὰ τέκνα σας, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία μετ' ἀνισχύου σπουδῆς, διατί ἐχάσατε ἐδῶ τόσας ἡμέρας καὶ τόσας νύκτας ἀναμείνουσα; Διατί νὰ πισθῆτε εἰς τὰς παγίδας τοῦ Ἰσαριώτου ἐκείνου τοῦ Ναπόνου, ὅστις, ἀγνωσθῶς, πῶς γνωρίζει ὅλα τὰ μυστικά σας, χωρὶς αὐτὸς νὰ σὰς ἐμπιστευθῆ οὔτε ἐν ἐκ τῶν ἰδικῶν του; Διατί ἤμεις εὕρισκόμεθα ἀκόμι εἰς τὴν μοῆσιν αὐτὴν χώρον τῆς Μασαλίας; διατί τὰ τέκνα σας εἶναι ἀκόμι ἐδῶ ἀνε τῶν προστατῶν τοῦ ὁποῖου σὰς ὑπεσχέθη εἰς Γενούην ὁ γυναιὸς Βιβάλδης; Ὡ Κυρία μου, ὦ φίλη μου, ὦ ἀδελφὴ μου, ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ χεὶρ μᾶς ἐβρυχάλασε καὶ τὰς δύο, ἐπειδὴ ἐβρυχάλαμεν τὸ αὐτὸ γάλα, σὲ ἐξορκίζω νὰ δώσης τέλος εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς διςαγμούς σου, καὶ νὰ λάβῃς ἀπόφασιν, ἀξίαν γυναικὸς τοῦ βαθμοῦ σου· ἡ ἐπαύριον ἂς μὴ μᾶς εὕρη πλέον ἐδῶ . . .

Ἐν τῇ παραφορᾷ τοῦ λόγου της, ἔτυρε τὰ μετὰ ξίνα παραπίτσματα τοῦ κοιτωνίσκου καὶ εἰδείνε πρὸς τὴν Βανίαν τὴν μικρὰν κλίην ἐφ' ἣς ἐκοιμῶντο τὰ δύο παιδία, ἀγνωσούτα τὴν θλίψιν ἣν ἐπροξέενον εἰς τὴν μητέρα των.

Τὸ φῶς τῶν λαμπάδων μόλις ἐφθανε εἰς τὸ βάθος τοῦ κοιτωνίσκου, καὶ μόλαταῦτα τὸ διαπεραστικὸν βλέμμα τῆς μητρὸς εἰσέδουσε ζωηρότερον ἢ τὸ φῶς διὰ τῆς ἀμυδρᾶς; ἐκείνης λάμψεως, καὶ εἶδεν ἐπὶ τῶν λευκῶν προσκεφαλαίων τὴν ξανθὴν κόμην τῶν τέκνων της καὶ τὸ οὖς της ἤκουσε τὴν γλυκίαν ἀναπνοήν, ἣς ἐξήρχετο ἐκ τῶν τρυφερῶν χειλέων των. Ἡ Βανίνα ἠγέρθη ὡσεὶ δύναιμις ἄρατος τὴν ὄψει· στιγμαρίζον ἐβύθημα διεχύθη ἐπὶ τῶν ὠχρῶν παρειῶν της, ὅμοιον